

SELETUSKIRI SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2020. aasta eelarve projekti juurde

SISSEJUHATUS

SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2020. aasta eelarve projekt on koostatud juhindudes KOV-ide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast Pärnumaa 2035+, MARO poolt delegeeritud ülesannete ning koostööpartneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2020. aasta koondeelarve ja detailne kulude jaotus (*Lisa 1*) tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes ning käesolev seletuskiri.

Eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2019. a 05.08.2019 kinnitatud lisaeelarve ning 2020. a eelarve I lugemine 24.10.2019 ja II lugemine 10.12.2019.

2020. a eelarve projektis on tulud kogusummas 1 629 687 € (I lugemine 1 158 424 €, II lugemine 1 164 208 €) ja kulud kogusummas 1 679 597 € (I lugemine 1 208 424 €, II lugemine 1 214 208 €), eelarve tulem on negatiivne -49 910 €. Negatiivne eelarve tulem on seotud lennujaama turunduskuludega.

Võrreldes eelarve II lugemisega 10.12.2019 on 2020. aasta eelarve II lugemisel projektis tulude maht suurenenud 465 479 € ja kulude maht suurenenud 465 389 € võrra.

Eelarve III lugemiseks on tehtud järgnevad muudatused:

Saadud toetused ja projektitoetused:

- Pärnumaa Omavalitsuste Liidu eelarve kinnitamisega on täpsustunud laekuv toetus, eelnevalt pidi RAM tegevustoetus laekuma SAPAsse läbi POLi, selgunud on, et tegevustoetus kantakse otse SAPAsse, seega on vähendatud POLi toetuse summat ja eelarvesse on lisatud RAM tegevustoetuse rida;
- Täpsustunud on MAK poolt eraldatav toetusvahendite summa;
- Eelarvesse on lisatud KOBARA ehitusprojekti toetusvahendid kogusummas 461 252 €.

Eelarvelised kulud:

- Ettevõtluskeskkonna arendustegevuste kuludid kulude alt on välja võetud ettevõtlusinkubatsiooni ehituse kulud summas 230 000 € ja see on kajastatud koos KOBARA ehituse kuludega investeringute real;
- Maakonna turismitegevuse kulude eelarvesse on lisatud 2019. aastal kasutamata jäänud turismialaste koolituste jaoks eraldatud vahendid 4000 €, koolitused viiakse läbi 2020. aastal;
- Ettevõtluse arendustegevuse eelarve reale on lisatud VÕS-lepingute tööjõukulu 6361 €, mis tuleneb rahastajapoolsest nõudest tegevuste teostamisel teha VÕS-lepingud, mitte arved, vähendatud on tegevuskulu 5500 €.

Eelarves kaetakse 2019. aasta jäägi arvelt järgmised kulud:

- 2020. aastase lükkusid edasi kodulehe parnumaa.ee arendus ja pärnumaa brändi edasiarendamiseks ettenähtud vahendid 6500 € (reale maakonna ja arenduskeskuse turundustegevused);
- Turismialased koolitused turismiettevõtjatele 4000 €;
- Büroo ruumide majandamiskulud 2800 €.

TULUD

2020. a tulud eelarve III lugemisel kogusummas **1 632 687 €** (I lugemine 1 158 424 €, II lugemine 1 164 208 €).

Tulud majandustegevusest kogusummas 19 100 € (I lugemine 49 100 €, II lugemine 19 100 €), vähenemine võrreldes I lugemisega 30 000 €. I lugemisel eelarves olnud Rüütli tn projekti müük Pärnu linnale 30 000 € - müügitehing teostati 2019. aastal ja müügist saadud vahendid suunatakse 2020. aasta eelarvesse eelarve real „2019. a kasutamata vahendid“.

Saadud toetused kogusummas 591 013 € (I lugemine 588 246 €, II lugemine 582 061), suurenemine võrreldes II lugemisega 8952 €.

- Pärnumaa Omavalitsuste Liidu toetus 315 113 € (I lugemine 343 151 €, II lugemine 331 453 €), vähenemine võrreldes II lugemisega on tingitud sellest, et RAM tegevustoetus laekub otse SAPA eelarvesse, II lugemisel olnud info kohaselt pidi toetus laekuma läbi POLi.
- Pärnu linnavalitsuse toetus 4000 € noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamiseks;
- MAK poolt eraldatav toetus ettevõtlustegevusega seotud ülesannete täitmiseks 191 734 € (II lugemine 182 908 €), toetuse summad ja nõutavad tegevused toetuse eest on täpsustunud;
- KÜSK-i poolne eraldis ülesannete täitmiseks 31 700 €;
- Lisandunud RAM tegevustoetus 16 466 €, eelnevalt oli summa POLi toetuse eelarve real;
- Ettevõtluse-Arendamise SA eraldis KÜK infotöötajate tööjõukulude katteks 32 000 €.

Saadud projektitoetused kogusummas 956 357 € (I lugemine 480 861 €, II lugemine 495 830€). Lisandunud on KOBAR projektitoetus 461 252 €. ERDF-projekt lõppeb 30.06.2020 – seega on eelarvesse kavandatud toetuse jääk.

Regionaalsed investeeringud 10 000 € - Uuringu „Rail Balticu Pärnumaa arengukoridor – kohalikud peatused, nende juurdepääsetavud ja ohutus“ teostamiseks.

2019. a kasutamata vahendid 53 217 € suunatakse 2020. a tegevustesse, millest kaetakse järgnevad kulud:

- Ettevõtlusinkubaatori ehitusprojekti omaosalus 30 000 €;
- Lepingutega kaetud, kui 2020. aastal väljamaksmisele kuuluv noore spetsialisti toetus 3000 €;
- Maakonna ja arenduskeskuse turundustegevused 6500 €;
- Turismialased koolitused turismiettevõtjatele 4000 €;
- Büroo ruumide ülalpidamiskulud 2800 €;
- Ringmajanduse- ja Garden Pearls projektide omaosalused 6917 €

KULUD

2020. a kulud eelarve III lugemisel kogusummas **1 682 597 €** (I lugemine 1 208 424 €, II lugemine 1 214 208€).

Detailne kulude eelarve tegevusalade lõikes koos finantseerimisallikatega ja 2019. a ning 2020. a eelarve I ja II lugemise võrdlusandmetega on toodud *Lisas I*.

Maakonna arendustegevus: eelarvelised kulud kokku 74 356 € (I lugemine 79 356 €, II lugemine 74 356€)

PÕHIEESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

- tööjõukulud ja majandamiskulud on võrreldes I lugemisega samal tasemel;
- tegevuskulud 36 500 € (I lugemine 41 500 €, II lugemine 36 500 €)
  - arengustrateegia tegevuste elluviimine 15 500 € (I lugemine 31 500 €, II lugemine 15 500 €), planeeritud järgnevad tegevused: arendajate (sh planeerijate) maakondliku võrgustiku üritused (seminarid, teemapäevad, koolitused, õppereisid jne); Via Baltica arengupäev KOV juhtidele ja Riigikogu liikmetele. Osalevad MKM-i ja Maanteeameti spetsialistid. Maakonnaplaneeringu realiseerimise analüüs, projekteerimise hetkeseis, investeeringute kava ja probleem- ja murdepunktid (uus sild, 2+2, ohutus jne); Rail Balticu projektide maakondlik koordineerimine, lisaks nõupidamiste, avalike arutelude, tutvustuste ja esitluste korraldamine; Rail Balticu Kaubajaama detailplaneeringu ettevalmistus, toetus ja kohalike peatuste projekt; KOV (arengu-planeeringu) spetsialistide arengu ja koolitusprogramm (RAM, kolledž); KOV finantsstrateegiate ja „Pärnumaa 2035+“ põhjal Pärnumaa lähiaastate finantsperspektiivi koostamine, eelarvest on välja võetud KOV (arengu-planeeringu) spetsialistide arengu ja koolitusprogramm (RAM, kolledž), samuti vähendatud KOV finantsstrateegia koostamise summat 10000 eurot 2000 eurole (II lugemisel) ;
  - arengustrateegia alusel: uuringud ja projektid 21 00 € (I lugemine 10 000 €, II lugemine 21 000€), lisandunud on 20 000 € uuringu „Rail Balticu Pärnumaa arengukoridor – kohalikud peatused, nende juurdepääsetavud ja ohutus“ teostamiseks, uue maakonnaplaneeringu ja ühtlasi pilootprojekti algatamise ettevalmistamine („Pärnu jõe ruumiline perspektiiv ja seotus mereplaneeringuga“) koostöös RAM-i ja Järva maakonnaga summat on vähendatud 10 000 eurot 1000 eurole (II lugemisel).

Maakonna arendustegevus aastal 2020.

- Jätkatakse 2019. aastal alustatud tegevustega: arendajate/planeerijate maakondliku võrgustiku üritused (seminarid, teemapäevad, koolitused, õppereisid jne); MATA 2020; POL-i kevadised arengupäevad ja POL-i suveseminar;
- Muutunud tegevused: maakonna arengustrateegia ja selle tegevuskava värskamine; Rail Balticu arengute surveamine ja koordineerimine, kohalikud peatused; Via Baltica arengupäev koos Maanteeameti, Riigikogu liikmete ja omavalitsusjuhtidega: projekteerimise ja eelarvestamise hetkeseis, probleemid, lahendusteel ja poliitilised otsused, surveabinõud; biomajanduse KOV-ide koostööprojekt ja kompetentsikeskuse asutamine KOBARa raames; lennujaama arendusprojektiga kaasnevad tegevused
- Uued tegevused: KOBARa koolitusprogrammi käivitamine KOV arengu- ja planeeringuspetsialistidele; KOV-ide finantsstrateegiatest ja „Pärnumaa 2035+“ tegevuskavast tulenevalt Pärnumaa lähiaastate finantsperspektiivi koostamine; Pärnumaa päeva ettevalmistavad tegevused; Õmblusteta maakond (uuringu koostamine ja vastava kontseptsiooni väljatöötamine, koostööorganisatsioonide võimestamine); Eestis esimese maakonnaplaneeringu

algatamine pärast haldusreformi „Pärnu jõe ruumiline perspektiiv ja seotus mereplaneeringuga“ koostöös RAM-iga, suure tõenäosusega maakonnaplaneeringute süsteemi uuendamise pilootprojekt Eestis; KOV-idele kuuluva MTÜ Pärnumaa Jäätmekäitluskeskus asutamine (ettevalmistustööd, kontseptsioon, asutamisdokumendid jne) ja töölerakendamine; ühisprojekt „Tugevamad Pärnumaa omavalitsused tänu võimekuse konsolideerimisele hariduse valdkonnas“.

Ettevõtlus: eelarvelised kulud kokku 321 928 € (I lugemine 307 311 €, II lugemine 318 067).

EESMÄRGID: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine, ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine, ettevõtluskeskkonna arengut toetavate tugisüsteemide arendamine, inkubatsiooniteenuse edasiarendus, maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, KOV ühistegevus, maakonnasiseste sihtkohtade atraktiivsuse kasv, kohaliku toidu parem esiletoomine ja turustamine, Pärnu Kolledži rolli suurendamine

- Ettevõtluse arendustegevuse eelarve reale on lisatud VÕS-lepingute tööjõukulu 6361 €, mis tuleneb rahastajapoolsest nõudest tegevuste teostamisel teha VÕS-lepingud, mitte arved, vähendatud on tegevuskulu 5500 €.

Ettevõtluskeskkonna arendustegevused, eesmärgid ja tulemused (MAK lepingulised kohustused)

Alustava ettevõtja baasnõustamine:

EESMÄRK: Kvaliteetne teave ja tugi ettevõtlusega tegelemiseks on kõikjal kättesaadav. **SIHTRÜHM:** Kõik ettevõtjad, ka potentsiaalsed. **MAHT:** Potentsiaalseid ja alustavaid ettevõtteid = vähemalt 460 nõustamiskorda. Kogenud (3+ aastat) ettevõtteid = vähemalt 18 unikaalset ettevõtet. **MAHU MÕÕTMINE:** nõustamiste arv. Eraldi loendamisel potentsiaalne ettevõtja (eraisikud), alustavad ettevõtteid ning kogenud ettevõtjad. **MÕJU:** ettevõtlike inimeste vajadused nii ettevõtlusega seotud tegevuste/protsesside kohta kui ka toetusvõimalustes orienteerumiseks on rahuldatud; toetuste taotlemine avalikult sektorilt on toetatud.

Alustava ettevõtja arengunõustamine:

EESMÄRK: Ettevõtlusega alustamine, ettevõtja toetamine ning ettevõtte arendamine on toetatud professionaalse nõustaja poolt. **SIHTRÜHM:** potentsiaalne ja alustav ettevõtja (kuni 3 aastat ettevõtte registreerimisest). **MAHT:** Arengunõustamise protsessis ettevõtteid – vähemalt 60 unikaalset aasta lõpuks.

MÕJU: Ettevõtlikust inimesest saab elujõuline ettevõtja, kelle ettevõtmine suudab asendada palgatööd ning kelle ettevõtte kasvab ja areneb.

Starditoetuste nõustamine:

EESMÄRGID: Alustavate ettevõtjate arvu suurendamine, mille aastakäive vastab starditoetuse programmdokumendis kirjeldatud nõuetele ning eksportivate ettevõtjate arvu suurendamine. **SIHTRÜHM:** Alustav arengunõustamises olev ettevõtja, kellel on potentsiaali saavutada vähemalt meetmes määratud minimaaleesmärgid. **MÕJU:** taotlemise eel, taotlemise ajal ja projekti elluviimisel on alustaja tegevusplaani arendamine nõustamisega toetatud.

KEV nõustamine:

EESMÄRK: Leida üles ja ärgitada kasvama Eesti olemasolevate ettevõtete potentsiaalid. **SIHTRÜHM:** Vähemalt 2 töötajaga, regionaalarengu sihtalal asuvad kasvupotentsiaaliga ettevõtteid (pole elustiiliettevõtteid), mille müügitulu vähemalt 80 000 € aastas. **MAHT:** vanemaid kui 3-aastaseid ettevõtteid – vähemalt 20 erinevat.

Ettevõtluspäeva korraldamine maakondades:

EESMÄRK: Tõsta potentsiaalsete ettevõtjate ettevõtlusteadlikkust s.t ärgitada kohalikke ettevõtluspotentsiaaliga inimesi oma ettevõtlusega algust tegema, läbi mille suureneks ettevõtlusaktiivsus ning tekiks uusi ettevõtjaid. Ettevõtlusteadlikkuse suurendamine kogu ühiskonnas. Tekitada ühiskonda uusi inspireeritud ettevõtjaid, kes alustavad tegutsemist ettevõtluses. Kohaliku koostöö ja võrgustiku arendamine. MÕJU: Ettevõtluspotentsiaal muutub ettevõtlusega tegelemiseks.

Ettevõtlusnädala korraldamine maakondades:

EEMÄRK: Ettevõtluse kui eluvaliku kõrgem ühiskondlik väärtustamine. Ettevõtlusnädala üritused on koordineeritud ja turundatud nii, et erinevad osapooled üle eesti soovivad oma ettevõtlusüritusi selle märgi alla siduda. Ettevõtlusnädalat seostatakse otseselt MAK võrgustikuga – kujuneb selge bränd ja selle tunnus.

MÕJU: Osalevad organisatsioonid on keskse turundusega rahul

Alustava ettevõtja baaskoolituste tugitegevused:

EESMÄRK: Suurendada alustava ettevõtja konkurentsivõimet edukaks startimiseks ettevõtluses. Jagada ettevõtluse alaseid baastadmisi ja oskusi ning anda oma ettevõtte alustamiseks praktilisi teadmisi. Tagada maakonnatasandil juurdepääs ettevõtlusega alustamisega seotud alustadmistele. MÕJU: Ettevõtete alustamisel on ebaõnnestumisi vähem.

Maakondliku mentorklubi korraldamine:

EESMÄRK: Toetada maakonnas alustavaid ettevõtteid, pakkudes neile võimalusi oma suhtevõrgustiku laiendamiseks, kogemuste vahetamiseks ning ettevõtlusalaste teadmiste suurendamiseks. Kasvatada MAKi juurde kontaktvõrgustik mentoritest, kes on valmis panustama oma teadmiste, oskuste ja kogemustega alustavate ettevõtjate arendamisse. MÕJU: Mentii ettevõtete on rahul oma arenguprotsessidega.

Messikülastuste korraldamine:

EESMÄRK: ärikontaktide loomine, uute turustuskanalite leidmine ja müügi edendamine. MÕJU: ettevõtete arenemine, turupotentsiaali suurenemine.

Teavituse - ja infotegevused:

EESMÄRGID: Kvaliteetne teave ja tugi ettevõtlusega tegelemiseks on kättesaadav. Hoogustada piirkondlikku ettevõtlust ning aidata kaasa piirkonna ettevõtjate arengule. Tõsta piirkonna elanike seas ettevõtlikkust ning ettevõtlusteadlikkust. Info ja teavitustegevustega loome endale kliendibaasi. Mõju saab mõõta läbi tegevuste tagasiside vormis hinnangute küsimise (8/10 rahulolu), infopäevadel/seminaridel osalejate arvu, avaldatud artiklite hulga jmt kaudu. Lisaks ettevõtjate oskuslikum käitumine/tootearendus vms. Suureneb ettevõtjate reageerimiskiirus vastavalt turu vajadusele/nõudlusele, välditakse võimalikke probleeme seadusandluses, valdkonna teadlikkuse tõus.

Ettevõtluskonkurss AJUJAHT korraldajatele tugiteenuste sh. reklaamimise, äriplaanide hindamise jne. osutamine:

EESMÄRK: Tõsta ilma eelneva ettevõtluskogemusega inimeste ettevõtlusalast teadlikkust ning julgustada neid oma ettevõtet looma ja proovima . Andma ilma eelneva ettevõtluskogemusega inimestele praktilisi teadmisi ettevõtte loomiseks. Tagada maakonnas tasandil kaasatus Ajujahi projekti.

Ettevõtlikusteadlikkuse tõstmise (piirkonnaspetsiifilised) tegevused:

EESMÄRK: Väikese ja keskmise suurusega ettevõtted on orienteeritud kasvule ja ekspordile. MÕJU: olulisel määral kasvab ettevõtjate ambitsioonikus, loovus, üldine ettevõtlikkus, sealhulgas positiivne hoiak ettevõtlusega alustamise osas, jätkusuutlike alustavate ettevõtjate hulk ning tegutsevate ettevõtjate majandustulemused ja Eesti on konkurentsivõimeline ja atraktiivne sihtkoht.

Sisseostetavad Alustava ettevõtja baaskoolitused:

EESMÄRK: Suurendada alustava ettevõtja konkurentsivõimet edukaks startimiseks ettevõtluses. Jagada ettevõtluse alaseid baasteadmisi ja oskusi ning anda oma ettevõtte alustamiseks praktilisi teadmisi. Tagada maakonnatasandil juurdepääs ettevõtlusega alustamisega seotud alusteadmistele. **MÕJU:** Ettevõtete alustamisel on ebaõnnestumisi vähem, MAK kontakt alustajatega.

Maakonna turundustegevus: eelarvelised kulud kokku 90 795 € (I lugemine 98 795 €, II lugemine 90 795€).

EESMÄRGID: Maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, kohaliku toidu väärtustamine, kiired ühendused ja parem juurdepääs Pärnule

- tööjõukulud on võrreldes I lugemisel samal tasemel;
  - tegevuskulud 63 500 € (I lugemine 71 500 €, II lugemine 63 500 €)
  - lennujaama turunduseks on arvestatud 50 000 €, 2019. a lisaelarvega pandi lennujaama turundustegevusteks eraldatud summa reservfondi tagasi, kuna tegevusi ei olnud võimalik teostada. Planeeritud tegevused: lennuliini turundus koostöös lennufirmaga ja sihtkohaturunduse kampaania Soome ja Rootsi mõjuisikutega, kampaania sõnum "Lenda Pärnusse!" – kampaania mõõdik mõjuisikute Instagrami postituste ja stooride reach. Kampaania reach 80 000 inimeseni per mõjuisik;
  - maakonna ja arenduskeskuse turundustegevused 6500 €, planeeritud tegevused: parnumaa.ee kodulehe arendamine- arendused, tõlked, fotod, intervjuud, uued rubriigid; kohalike tootjate poolt loodud korporatiivmeenete koostööpartneritele; Pärnumaa ja Pärnumaa Arenduskeskuse Facebooki boostid;
  - töö- ja elukoha turundustegevused 3000 €, planeeritud tegevused: osalemine karjäärimeessidel ja ülikoolide avatud uste päevadel; koostööprojektid Work in Estoniaga - tulemuseks Pärnumaad tutvustav info Eesti Rahvusvahelises majas;
  - investoritele suunatud turundustegevused 4000 €, planeeritud tegevused: investinparnu.com arendustegevused, investoritele suunatud kampaania koostöös Invest in Estoniaga;
  - võrreldes I lugemisega on eelarvest välja võetud KOBARa turundustegevuste kulud 5000 € ja turundusnõukogu korraldamine 3000 €.

Maakonna turismialane tegevus: eelarvelised kulud kokku 114 316 € (I ja II lugemine 110 316 €).

- Eelarvesse on lisatud 2019. aasta tegemata jäänud tegevused koos rahastusega 4000 €;

EESMÄRK: Maakonnasiseste sihtkohtade turundamine ja atraktiivsuse kasv

- tööjõukulud 67 971 €;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 16 845 €;
- tegevuskulud 22 500 € (I ja II lugemine 18 500 €), Kokkuleppel Pärnu linna arendusosakonnaga on 2020. a jaotatud ära tegevused, mida kaetakse linna eelarvest ja mida SAPA eelarvest. SAPA eelarves olevate tegevuskulude katmisel osalevad ainult maaomavalitsused.
  - trükiste koostamine ja trükkimine 7500 €, kolm trükist: imago trükis - Pärnumaa kõige tähtsam trükis, mida antakse enda väliskülalistele, jagatakse messidel jne. Järgmine aasta soovime trükises teha kontseptsiooni muudatust; maakonna kaart - oluline kaart turistidele turismiinfos jagamiseks, et nad saaksid paremini maakonnas ringi liikuda, sinna sisse müüakse ka ettevõtjate reklaami; Pärnu linna kaart - tegemist on kaardiga, mida enamasti

- jagatakse Pärnu turismiinfos, lisaks ostavad kaarte üsna suurel hulgal kohalikud ettevõtted, kaardi levitamise ja müügiga tegeleb SAPA ning see tuleb meil endal teha.
- koduleht visitparnu.com 8000 €, kodulehega on suurem kulu tõlketööd, sest koduleht täiendatakse lisaks hetkel olevale soome-inglise-läti-eesti keelele ka rootsi, saksa ja vene keeles olevad sisutekstitid. Visioon on muuta leht senisest liikuvamaks, ehk tuua sisse uudised ja blogi, mis samamoodi vajavad tõlkeid. Selle aasta lõpus sai valmis uus visitestonia API, mis võimaldab visitparnu.com lehele integreerida kogu Pärnumaa majutuse, toitlustuse ja vaba aja tegevuste ettevõtteid. Hetkel visitparnu.com lehel töötav API on eelmine versioon ning järgmisel aastal vajab see uuendamist. Lisaks on vaja kodulehel teha tavapäraseid hooldustöid. Sisulise osa eest vastutab SAPA ja seda sisse ostma ei pea.
  - maakonna turismi turundus facebookis 3000 €, facebook addsi ja postituste boostimine kolmes keeles, lisaks on plaanis tuua sisse rohkem mängulisust ning võimalusel muuta Pärnumaa facebooki kanal regiooni põhiseks nagu on visitestonia.com-il.
  - Turismialased koolitused turismiettevõtjatele 4000 € (2019. a planeeritud tegevus).

Europe Direct ja väliskoostöö: eelarvelised kulud kokku 48 985 €, muudatusi võrreldes eelarve I ja II lugemisega ei ole.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Europe Direct on üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni teabevõrgustik enam kui 500 teabekeskusega 28 liikmesriigis. Eestis tegutseb 9 teabekeskust (Pärnu, Võru, Valga, Põlva, Türi, Haapsalu, Jõhvi Rakvere, Narva).

Europe Direct teabekeskus eesmärgiks on pakkuda kohalikul ja piirkondlikul tasandil teavet Euroopa Liidu kohta, tagamaks üldsuse teavitamine ja nõustamine erinevates tegevusvaldkondades. Täiendada ja toetada Euroopa Komisjoni Eesti esinduse, Euroopa Parlamendi infobüroo, teiste EL institutsioonide ja asutuste teabevahetusi kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning teavitada kohalikkude elanikkonda EL prioriteetsetest temadest. Eesmärgid saavutatakse eelkõige läbi eriteemaliste ürituste korraldamise. Europe Direct ei kommenteeri ELi poliitikaga seotud küsimusi või seisukohti ega lahenda või edasta kaebusi. Eesmärkide täitmiseks on sõlmitud Euroopa Komisjoni partnerluse raamleping.

- tööjõukulud 25 690 €;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 9750 €;
- tegevuskulud 13 545 € ürituste korraldamiseks ja läbiviimiseks on planeeritud 2019. a tasemele.

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus: eelarvelised kulud kokku 32 926 €, muudatusi võrreldes eelarve I ja II lugemisega ei ole.

EESMÄRK: Terviseedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

MARO on maakondliku rahvatervise ja siseturvalisusega seotud tegevused delegeerinud täitmiseks SAPA-le. TAI ja turvalisuse projektid on mõeldud maakondliku terviseedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks. Vahendid TAI tegevuskava teostamiseks on MARO-s, tööjõu- ja majandamiskulud kaetakse MARO poolt läbi SAPA eelarve.

- tööjõukulud 21 676 €;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 7250 €;

- tegevuskulud 4 000 € keskkonda säästva säästva elustiili teadlikkust tõstvas projektis osalemiseks. Aktiivsete Kodanike Fond (Active Citizens Fundi - ACF) projektitoetuse toel ning vabauhenduste ja mitteformaalsete rühmituste kaasamisel toimub kogukonna, sh elanike, ettevõtete ja organisatsioonide teadlikkuse tõstmine keskkonda säästvast elustiilist. Ringmajanduse ja rohemajanduse idee propageerimine. Innovatiivse koostöövõrgustiku käivitamine avaliku-, era- ja mittetulundussektori vahel keskkonnasäästlike lahenduste elluviimises.

Vabauhenduste nõustamine ja arendamine: eelarvelised kulud kokku 120 391 €, (I ja II lugemine 121 116€).

- täpsustunud on KOP projektivahendite toetussumma 79 462 € (I ja II lugemine 80 187 €)

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

- tööjõukulud 22 479 €€;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 7350 €;
- tegevuskulud 11 000 €, jätkuvate tegevustena on planeeritud kogukonnaühiskonna tunnustusüritus ja koolituspäevade korraldamine kogukondades, eelarvesse on lisandunud vahendid MTÜ juhtide arenguprogrammi läbiviimiseks, mis 2019. aastal tehti koostöös Viljandimaa Arenduskeskusega ja kajastus tema eelarves;
- jätkub ka KOP projektitoetuste vahendamine.

SAPA tööjõukulud: eelarvelised kulud 456 474 € (I lugemine 443 228 €, II lugemine 450 112 €). Tööjõukuludes on tehtud järgnevad muudatused: planeeritud on luua raamatupidamisassistendi ametikoht 0,5 koormusega, tööjõukulu 8028 € aastas. Tööjõukulu suurenemine võrreldes II lugemisega 6362 € tuleneb rahastajapoolsest nõudest tegevuste teostamisel teha VÕS-lepingud (ettevõtlustegevused, rahastaja MAK). Koosseisuliste töötajate tööjõukulu võrreldes I ja II lugemisega muudetud ei ole.

SAPA majandamiskulud: eelarvelised kulud 104 694 €, võrreldes I ja II lugemisega majandamiskuludes muudatusi ei ole.

Administreerimiskulude all kajastatakse kulud bürootarvetele, telefonile, ajakirjanduse tellimisele, raamatupidamistarkvarale, dokumendihaldusprogrammidele, joogiveele, panga-, posti- ja tõlketeenustele, töötajate tervisekuludele.

Lähetuskulud ja isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis on arvestatud iga töötaja puhul tööiseloomust tulenevalt.

Koolituskuludeks on arvestatud 400 eurot töötaja kohta aastas.

Ruumide majandamiskulude all kajastatakse Akadeemia tn 2 rendikuluseid ja Uus tn 4 kommunaalteenuste ning hoolduskoristuse kulusid.

IKT kulude all kajastatakse domeenide, serverite rendikuluseid, interneti püsiühenduse kulusid ja IT-toe kulusid.

Eelarve projektis planeeritud kulud on saanud rahastajate poolt kinnituse.

Seletuskirja koostas:

Kaire Piiraja, raamatupidaja
21.02.2020

Lühendite seletused

AEV – alustav ettevõtja

API – infotehnoloogias liides, mille vahendusel rakendusprogramm suhtleb operatsioonisüsteemi ning teiste teenustega

EAS – Ettevõtluse-Arendamise SA

EL – Euroopa Liit

ERDF – Euroopa Regionaalarengu Fond

EVTP – Ettevõtlusteadlikkuse tõstmise programm

IKT – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

KEV – kasvuettevõtja

KOBAR – Pärnumaa Arenduskeskuse, Pärnu linna ja Tartu Ülikooli Pärnu kolledži koostööprojekt, millega koondatakse Tartu Ülikooli Pärnu Kolledz, Pärnumaa Ettevõtlusinkubaator ja Arenduskeskus ühisesse tegevusruumi

KOP – Kohaliku omaalgatuse programm

KOV – kohalik omavalitsus

KÜK – Pärnumaa Külustuskeskus (turismiinfopunkt)

KÜSK – SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital

LET – SA Lääne-Eesti Turism

MAK – MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused

MARO – maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)

MATA – maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede

MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

PATEE – Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks

POL – Pärnumaa Omavalitsuste Liit

PKT – pikaajaline kaitstud töötamise teenus

RAM – Rahandusministeerium

RB – Rali Baltic

SAPA – SA Pärnumaa Arenduskeskus

TEV – tegutsev ettevõtja

VÕS – Võlaõigusseadus